

SAMSTÆÐA

Ársreikningur 2015

Landsvirkjun
Háaleitisbraut 68
103 Reykjavík

Kt. 420269-1299

Efnisyfirlit

Helstu upplýsingar	3
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	5
Áritun óháðra endurskoðenda	7
Rekstrarreikningur	8
Yfirlit um heildarafkomu	9
Efnahagsreikningur	10
Eiginfjárfirlit	11
Sjóðstreymisyfirlit	12
Skýringar	13
Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing	39

Helstu upplýsingar - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar

Fjárhæðir í þúsundum USD

	2015	2014	2013	2012	2011
Rekstur					
Rekstrartekjur	410.496	428.655	407.676	389.499	419.708
Innleystar áhættuvarnir tengdar álverði	10.956	9.629	15.228	18.325	16.488
Rekstrartekjur samtals	421.452	438.284	422.904	407.824	436.196
Rekstrar- og viðhaldskostnaður	(99.932)	(106.126)	(93.768)	(86.488)	(90.993)
Rekstrarhagnaður án afskrifta (EBITDA)	321.520	332.158	329.136	321.336	345.203
Afskriftir og virðisrýrnun	(115.554)	(114.045)	(117.670)	(112.288)	(108.200)
Rekstrarhagnaður (EBIT)	205.966	218.113	211.466	209.048	237.003
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(73.418)	(69.838)	(86.988)	(103.093)	(126.877)
Áhrif hlutdeildarféлага	(1.921)	(1.419)	(2.647)	(2.229)	(4.014)
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði	130.627	146.856	121.831	103.726	106.112
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(59.925)	(88.484)	(174.641)	(3.391)	(93.197)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	5.466	(8.426)	5.014	13.653	6.959
Óinnleystur gjaldeyrismunur	47.657	60.271	(16.658)	(12.675)	22.711
	(6.802)	(36.639)	(186.285)	(2.413)	(63.527)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt	123.825	110.217	(64.454)	101.313	42.585
Tekjuskattur	(39.652)	(31.797)	25.913	(45.995)	(16.135)
Hagnaður (tap)	84.173	78.420	(38.541)	55.318	26.450
Efnahagur					
Heildareignir	4.284.703	4.270.098	4.568.965	4.518.534	4.635.989
Eigið fé	1.916.634	1.704.724	1.658.134	1.697.152	1.661.312
Skuldir	2.368.069	2.565.374	2.910.831	2.821.382	2.974.677
Nettó skuldir *	1.985.411	2.190.459	2.429.176	2.435.571	2.502.873
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri (FFO)	240.354	258.226	257.704	241.584	255.592
Handbært fé frá rekstri	248.955	233.816	258.485	236.178	267.172
Fjárfestingar	(77.486)	(88.271)	(149.455)	(122.979)	(107.689)
Fjármögnun	(235.465)	(220.687)	(12.893)	(151.670)	(185.328)
Lausafé					
Handbært fé í árslok	142.127	207.070	287.987	187.916	229.942
Óáðregin lán	360.824	200.000	301.947	409.979	415.767
Lausafé alls	502.951	407.070	589.934	597.895	645.709
Kennitölur					
Arðsemi eiginfjár	4,9%	4,7%	(2,3%)	3,3%	1,6%
Eiginfjárlutfall	44,7%	39,9%	36,3%	37,6%	35,8%
Vaxtaþekja (EBITDA / nettó vaxtagjöld)	4,60x	3,76x	3,51x	3,27x	3,06x
Veltufé frá rekstri / nettó skuldir	12,1%	11,8%	10,6%	9,9%	10,2%
Veltufé frá rekstri / vaxtagjöld	3,27x	2,82x	2,66x	2,36x	2,19x
Nettó skuldir / EBITDA	6,18x	6,59x	7,38x	7,58x	7,25x
Lánshæfiseinkunn án ríkisábyrgðar í lok árs					
Standard & Poor's	BBB-	BB	BB	-	-
Moody's	Ba1	Ba2	Ba2	-	-

* Nettó skuldir eru vaxtaberandi skuldir að frádregnu handbæru fé.

Ársfjórðungsyfirlit 2015 - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar frh.

	1. ársfj.	2. ársfj.	3. ársfj.	4. ársfj.	Samtals
Rekstrartekjur					
Raforkusala	93.870	87.068	80.961	87.699	349.598
Innleystar áhættuvarnir tengdar álverði	2.290	2.474	2.765	3.427	10.956
Flutningstekjur	14.671	13.931	13.799	15.507	57.908
Aðrar tekjur	834	605	718	833	2.990
	<u>111.665</u>	<u>104.078</u>	<u>98.243</u>	<u>107.466</u>	<u>421.452</u>
Rekstrargjöld					
Orkusvið	8.420	9.332	9.767	11.691	39.210
Flutningskerfi	4.514	5.186	3.883	7.540	21.123
Almennar rannsóknir	1.618	1.784	2.942	2.620	8.964
Annar rekstrarkostnaður	7.858	7.771	6.141	8.865	30.635
Afskriftir og virðisrýrnun	27.573	29.826	29.915	28.240	115.554
	<u>49.983</u>	<u>53.899</u>	<u>52.648</u>	<u>58.956</u>	<u>215.486</u>
Rekstrarhagnaður	61.682	50.179	45.595	48.510	205.966
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)					
Vaxtatekjur	1.310	705	745	713	3.473
Vaxtagjöld	(19.178)	(20.551)	(19.390)	(14.306)	(73.425)
Innleystur gjaldeyrismunur	8.954	(2.002)	(11.223)	804	(3.467)
	<u>(8.914)</u>	<u>(21.848)</u>	<u>(29.868)</u>	<u>(12.789)</u>	<u>(73.418)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	(741)	(319)	(656)	(205)	(1.921)
Hagnaður fyrir tekjuskatt og óinnleysta liði	52.027	28.012	15.071	35.516	130.627
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(4.679)	(8.912)	(12.646)	(33.688)	(59.925)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(7.306)	3.831	9.939	(998)	5.466
Óinnleystur gjaldeyrismunur	44.791	(10.661)	5.842	7.685	47.657
	<u>32.806</u>	<u>(15.742)</u>	<u>3.135</u>	<u>(27.001)</u>	<u>(6.802)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt	84.833	12.270	18.206	8.515	123.825
Tekjuskattur	(29.253)	(3.950)	(5.809)	(640)	(39.652)
Hagnaður	55.580	8.320	12.397	7.875	84.173
Skipting hagnaðar:					
Eigendur móðurfélags	52.003	7.739	9.226	4.477	73.445
Minnihluti í dótturfélögum	3.577	581	3.171	3.399	10.728
	<u>55.580</u>	<u>8.320</u>	<u>12.397</u>	<u>7.876</u>	<u>84.173</u>
Úr sjóðstreymi					
Handbært fé frá rekstri	82.850	63.578	47.874	54.653	248.955
Aðrir mælikvarðar fyrir Landsvirkjun móðurfélag					
Uppsett afl í lok árs (MW)	1.957	1.957	1.862	1.860	1.860
Meðalverð iðnaður (með flutningi) USD/MWst	24,5	25,9	25,8	26,2	28,7
Meðalverð heildsala (án flutnings) ISK/kWst	4,4	4,3	4,0	3,9	3,6
Selt magn (GWst)	13.900	13.082	13.186	12.770	12.778
Rannsókn- og þróunarkostnaður	19.529	30.606	26.799	32.514	17.203
Slysatíðni: H200*	0,4	0,4	0,7	0,0	0,4

* H200 er fjöldi fjarvistarlysna á hverjar 200.000 vinnustundir.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Samstæðuársreikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til fjögurra dótturfélaga, Landsnets hf., Orkufjarskipta hf., Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsvirkjunar Power ehf.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2015 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Bandaríkjadalur (USD) er starfrækslugjaldmiðill fyrirtækisins og eru fjárhæðir í ársreikningnum birtar í þúsundum Bandaríkjadala.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 421,5 milljónum USD á árinu 2015 samanborið við 438,3 milljónir USD árið á undan. Tekjur lækka því um 16,8 milljónir USD. Rekstrargjöld námu 215,5 milljónum USD á árinu 2015 en voru 220,2 milljónir USD árið 2014. Rekstrarhagnaður fyrirtækisins var því 206,0 milljónir USD á árinu 2015 samanborið við 218,1 milljón USD árið á undan.

Landsvirkjun notar afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í heimsmarkaðsverði á áli, þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því.

Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur námu 80,2 milljónum USD á árinu 2015, en á árinu 2014 voru fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 106,5 milljónir USD. Breytingin á milli ára nemur 26,3 milljónum USD. Breytingin er einkum vegna lægri vaxtagjalda auk gjaldeyrismunar og gangvirðisbreytinga afleiðusamninga sem eru að mestu óinnleyst og verður að hafa það í huga við mat á afkomu fyrirtækisins á árinu. Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði nam 130,6 milljónum USD á árinu en var 146,9 milljónir USD árið 2014. Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 84,2 milljónum USD en árið áður var hagnaður að fjárhæð 78,4 milljónir USD.

Eigið fé í árslok 2015 nam 1.916,6 milljónum USD, en 1.704,7 milljónum USD í árslok 2014 samkvæmt efnahagsreikningi og leggur stjórn félagsins til að hagnaður ársins verði færður til hækkunar á eigin fé. Stjórn félagsins mun á aðalfundi gera tillögu um arðgreiðslu til eigenda, en vísar að öðru leyti til skýringa í ársreikningnum og eiginfjárfirlits varðandi breytingar á eiginfjárreikningum. Landsvirkjun er sameignarfyrirtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%.

Handbært fé í árslok nam 142,1 milljón USD og óáðregin lán 360,8 milljónum USD. Lausafé og óáðregin lán í árslok námu því 503,0 milljónum USD. Handbært fé frá rekstri nam 249,0 milljónum USD. Landsvirkjun tók lán að fjárhæð 108,5 milljónir USD á árinu og greiddi niður skuldir um 333,0 milljónir USD. Handbært fé lækkaði um 64,9 milljónir USD á árinu.

Stjórnarhættir

Stjórn Landsvirkjunar leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq OMX Ísland. Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd. Á árinu 2015 voru haldnir 15 stjórnarfundir og 5 fundir í endurskoðunarnefnd. Meirihluti stjórnar og meirihluti endurskoðunarnefndar hafa mætt á alla fundi. Frekari upplýsingar um stjórnarhætti móðurfélagsins og áhættustýringu er að finna í skýringum nr. 27 til 36 og viðauka með ársreikningi. Landsnet hf. hefur birt upplýsingar um stjórnarhætti í viðauka við ársreikning sinn.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2015 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2015.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2015 gefi glögg yfirlit um árangur af rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með samstæðuársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 19. febrúar 2016.

Í stjórn félagsins:

Jónas Þór Guðmundsson

Jón Björn Hákonarson

Helgi Jóhannesson

Þórunn Sveinbjarnardóttir

Álfheiður Ingadóttir

Forstjóri:

Hörður Arnarson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2015. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiist um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í samstæðuársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á samstæðuársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits fyrirtækisins sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð samstæðuársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2015, efnahag hennar 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 19. febrúar 2016.

Deloitte ehf.

Þorsteinn Pétur Guðjónsson
endurskoðandi

Lárus Finnbogason
endurskoðandi

Rekstrarreikningur árið 2015

	Skýr.	2015	2014
Rekstrartekjur			
Raforkusala		349.598	348.476
Innleystar áhættuvarnir tengdar álverði		10.956	9.629
Flutningstekjur		57.908	59.010
Aðrar tekjur		2.990	21.169
		<u>421.452</u>	<u>438.284</u>
Rekstrargjöld			
Orkusvið		126.310	131.047
Flutningskerfi		42.028	47.553
Almennar rannsóknir		13.449	7.698
Annar rekstrarkostnaður		33.699	33.873
		<u>215.486</u>	<u>220.171</u>
Rekstrarhagnaður	3	<u>205.966</u>	<u>218.113</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur		3.473	3.239
Vaxtagjöld		(73.425)	(91.695)
Gjaldeyrismunur		44.190	78.889
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	29	(59.925)	(88.484)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða		5.466	(8.426)
	6	<u>(80.220)</u>	<u>(106.477)</u>
Áhrif hlutdeildarfélaganna	13	<u>(1.921)</u>	<u>(1.419)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		123.825	110.217
Tekjuskattur	7	<u>(39.652)</u>	<u>(31.797)</u>
Hagnaður ársins		<u>84.173</u>	<u>78.420</u>
Skipting hagnaðar:			
Eigendur móðurfélags		73.445	67.051
Minnihluti í dótturfélögum		10.728	11.369
		<u>84.173</u>	<u>78.420</u>

Skýringar nr. 1 til 56 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Yfirlit um heildarafkomu árið 2015

	2015	2014
Hagnaður ársins	84.173	78.420
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning:		
Lífeyrisskuldbinding að frádregnum tekjuskatti, breyting	(1.795)	(1.838)
Endurmat flutningsvirkja	180.737	0
Reiknaður tekjuskattur af endurmati flutningsvirkja	(36.147)	0
Aðrir liðir	(50)	0
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning:		
Þýðingarmunur vegna dóttur- og hlutdeildarfélaga	(3.980)	(16.600)
Rekstrarliðir færðir á eigið fé samtals	138.765	(18.438)
Heildarhagnaður ársins	<u>222.938</u>	<u>59.982</u>
Skipting heildarhagnaðar:		
Eigendur móðurfélags	162.185	53.958
Minnihluti í dótturfélögum	60.753	6.024
	<u>222.938</u>	<u>59.982</u>

Skýringar nr. 1 til 56 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

Eignir	Skýr.	2015	2014
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	8	3.685.410	3.599.661
Rekstrarfjármunir í byggingu	9	134.146	6.377
Undirbúningskostnaður	10	141.799	212.794
Aðrar óefnislegar eignir	10	48.469	48.546
Afleiðusamningar	12	2.915	15.313
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	13	13.401	17.012
Aðrar langtímaeignir	14	5.795	11.454
Skatteign	7	34.733	65.012
Fastafjármunir samtals		<u>4.066.668</u>	<u>3.976.169</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	16	4.582	4.498
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	17	64.472	73.368
Afleiðusamningar	12	6.854	8.993
Handbært fé	18	142.127	207.070
Veltufjármunir samtals		<u>218.035</u>	<u>293.929</u>
Eignir samtals		<u>4.284.703</u>	<u>4.270.098</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	19	586.512	586.512
Endurmatsreikningur	20	182.553	91.845
Þýðingarmunur	20	(42.844)	(39.786)
Annað eigið fé		1.076.224	1.012.718
Eigið fé eigenda móðurfélagsins		<u>1.802.445</u>	<u>1.651.289</u>
Hlutdeild minnihluta		114.189	53.435
Eigið fé samtals		<u>1.916.634</u>	<u>1.704.724</u>
Langtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	21	1.890.556	2.125.100
Lífeyrisskuldbindingar	23	27.663	26.345
Tekjuskattsskuldbinding	7	57.553	21.975
Skuldbindingar vegna niðurrifs	24	6.997	6.460
Fyrirfram innheimtar tekjur		2.936	2.790
Afleiðusamningar	12	67.044	22.053
		<u>2.052.749</u>	<u>2.204.723</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	25	58.342	53.031
Vaxtaberandi skuldir	22	236.982	272.429
Tekjuskattur til greiðslu	7	7.895	4.657
Afleiðusamningar	12	12.101	30.534
		<u>315.320</u>	<u>360.651</u>
Skuldir samtals		<u>2.368.069</u>	<u>2.565.374</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>4.284.703</u>	<u>4.270.098</u>

Skýringar nr. 1 til 56 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Eiginfjáryfirlit árið 2015

	Eigenda- framlög	Endurmats- reikningur	Þýðingarmunur	Annað eigið fé	Eigið fé eigenda móðurfélags	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Breytingar á eigin fé 2014							
Eigið fé 1. janúar 2014.....	586.512	94.898	(28.531)	957.845	1.610.724	47.410	1.658.134
Þýðingarmunur			(11.255)		(11.255)	(5.345)	(16.600)
Lífeyrisskuldbinding, br.....				(1.838)	(1.838)		(1.838)
Hagnaður ársins.....				67.051	67.051	11.369	78.420
Heildarhagnaður ársins.....			(11.255)	65.213	53.958	6.024	59.982
Upplausn endurmats færð á annað eigið fé.....		(3.053)		3.053	0	0	0
Arður til eigenda.....				(13.393)	(13.393)	0	(13.393)
Eigið fé 31. desember 2014..	586.512	91.845	(39.786)	1.012.718	1.651.289	53.435	1.704.724
Breytingar á eigin fé 2015							
Eigið fé 1. janúar 2015	586.512	91.845	(39.786)	1.012.718	1.651.289	53.435	1.704.724
Endurmat flutningsvirkja		116.991			116.991	63.746	180.737
Tekjuskattsáhrif endurmats .		(23.398)			(23.398)	(12.749)	(36.147)
Þýðingarmunur			(3.058)		(3.058)	(922)	(3.980)
Aðrir liðir					0	(50)	(50)
Lífeyrisskuldbinding, br.....				(1.795)	(1.795)		(1.795)
Hagnaður ársins				73.445	73.445	10.728	84.173
Heildarhagnaður ársins		93.593	(3.058)	71.650	162.185	60.753	222.938
Upplausn endurmats færð á annað eigið fé.....		(2.885)		2.885	0	0	0
Arður til eigenda.....				(11.029)	(11.029)	0	(11.029)
Eigið fé 31. desember 2015 .	586.512	182.553	(42.844)	1.076.224	1.802.445	114.189	1.916.634

Skýringar nr. 1 til 56 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit árið 2015

	2015	2014
Rekstrarhreyfingar		
Rekstrarhagnaður	205.966	218.113
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:		
Afskriftir og virðisrýrnun	115.554	114.045
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(963)	(910)
Skuldbinding vegna niðurrifs, breyting	659	374
Aðrar breytingar	(71)	3.491
Veltufé frá rekstri án fjármagnsliða	321.145	335.113
Rekstartengdar eignir, breyting	10.620	(18.886)
Rekstartengdar skuldir, breyting	3.128	(4.552)
Handbært fé frá rekstri án fjármagnsliða	334.893	311.675
Innborgaðar vaxtatekjur	3.464	3.261
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(83.870)	(81.082)
Greiddir skattar	(5.532)	(38)
Handbært fé frá rekstri	248.955	233.816
Fjárfestingarhreyfingar		
Aflstöðvar í rekstri	(7.983)	(10.674)
Aflstöðvar í byggingu	(28.509)	(26.380)
Fjárfesting í flutningsvirkjum	(29.517)	(22.887)
Virkjunarundirbúningur	(9.546)	(23.111)
Keypt hlutabréf	(106)	(139)
Innborgaður arður frá hlutdeildarfélagi	84	99
Aðrar fjárfestingar	(5.830)	(12.969)
Seldar eignir	316	929
Aðrar kröfur, breyting	3.605	6.861
Fjárfestingarhreyfingar	(77.486)	(88.271)
Fjármögnunarhreyfingar		
Greiddur arður til eigenda	(11.029)	(13.393)
Lántökur	108.534	97.644
Afborganir langtímalána	(332.970)	(304.938)
Fjármögnunarhreyfingar	(235.465)	(220.687)
Breyting á handbæru fé	(63.996)	(75.142)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(947)	(5.775)
Handbært fé í ársbyrjun	207.070	287.987
Handbært fé í árslok	142.127	207.070

Skýringar nr. 1 til 56 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Háaleitisbraut 68, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Tilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðuársreikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn fyrirtækisins staðfesti ársreikninginn 19. febrúar 2016.

Skýring nr. 39 inniheldur upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar og breytingar á þeim á árinu.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, veltufjáreignir og eignarhlutar í öðrum félögum. Rekstrarfjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða gangvirði, hvoru sem lægra reynist. Rekstrarfjármunir dótturfélaganna Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. eru skráðir á endurmetnu kostnaðarverði. Flutningsvirki dótturfélagsins Landnets hf. voru endurmetin á árinu 2015 sbr. skýringu 8.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru birt í Bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill móðurfélagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum Bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýringar nr. 8 og 48 rekstrarfjármunir
- skýringar nr. 10 og 49 óefnislegar eignir
- skýringar nr. 12, 27, 29, 30, 31 afleiðusamningar
- skýringar nr. 7 og 47 tekjuskattur
- skýring nr. 23 lífeyrisskuldbindingar

Skýringar, frh.:

2. Grundvöllur reikningsskilanna frh.:

e. Ákvörðun gangvirðis

Reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar geta krafist mats á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda.

Að svo miklu leyti sem hægt er notar samstæðan markaðsupplýsingar við ákvörðun gangvirðis en liggja slíkar upplýsingar ekki fyrir er byggt á mati stjórnenda.

Í tilfelli afleiða annarra en innbyggðra afleiða eru upplýsingar frá mótaðilum nýttar við ákvörðun gangvirðis. Fjárstýring leggur þá eigið mat til samanburðar og sannreynir að matið uppfylli kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir.

Gangvirðið er flokkað eftir stigskiptu kerfi á grundvelli þeirra forsendna sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi stigum:

- Stig 1: Uppgefið verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleiðd af verði).
- Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að afla á markaði.

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis tilheyra mismunandi stigum, þá er gangvirðið allt fært í lægsta stig.

Verði breyting á flokkun gangvirðis á reikningsskilatímabilinu á sér stað tilfærsla um stig í lok þess tímabils.

Nánari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í eftirfarandi skýringum.

- skýring nr. 12 afleiðusamningar
- skýring nr. 29 innbyggðar afleiður
- skýring nr. 34 langtímalán
- skýring nr. 48 rekstrarfjármunir

3. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit eru birtar eftir eðli rekstrar og byggja á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Starfspáttayfirlit samstæðu Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

Orkuvinnsla

Undir starfspáttayfirliti orkuvinnslu fellur starfsemi móðurfélagsins, en tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Orkuvinnsla Landsvirkjunar byggist á vatnsafla og jarðhita. Landsvirkjun selur alla raforku sína á Íslandi, annars vegar í heildsölu til raforkumásala og hins vegar beint til orkufreks iðnaðar. Jafnframt fellur starfsemi Icelandic Power Insurance Ltd. undir þennan starfspátt. Hlutverk Icelandic Power Insurance Ltd. er að annast tryggingar aflstöðva Landsvirkjunar.

Orkuflutningur

Undir starfspáttayfirliti orkuflutningur fellur starfsemi Landsnets hf., sem var stofnað í ágúst 2004 á grundvelli raforkulaga sem Alþingi samþykkti á vormánuðum 2003. Hlutverk Landsnets hf. er að annast flutning raforku og kerfisstjórnun innanlands samkvæmt ákvæðum III. kafla raforkulaga, nr. 65/2003 og er því óheimilt að stunda aðra starfsemi en þá sem því er nauðsynleg til að geta rækt skyldur sínar samkvæmt raforkulögum.

Aðrir starfspáttayfirlit

Undir aðra starfspáttayfirliti er færð starfsemi félaganna Orkufjarskipta hf. og Landsvirkjunar Power ehf., ásamt dótturfélagi þess síðarnefnda. Hlutverk Orkufjarskipta hf. er að eiga og reka öryggisfjarskiptakerfi sem hluthöfum er nauðsynlegt vegna reksturs raforkukerfa þeirra á landsvísi og leigja aðgang að því sem tók eru á og lög heimila. Landsvirkjun Power ehf. sér um sölu á ráðgjöf, tæknilegri og rekstrarlegri, til þriðja aðila og störf að almennum rannsóknum, virkjunarrannsóknum og framkvæmdum fyrir Landsvirkjun og tengd félög.

Skýringar, frh.:

3. Starfspáttayfirlit frh.:

Nánast öll starfsemi samstæðunnar er á Íslandi.

Rekstrarstarfspættir árið 2015	Orkuvinnsla	Orkuflutningur	Aðrir starfspættir	Jöfnunar-færslur	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	360.819	58.395	2.238	0	421.452
Tekjur innan samstæðu	16.532	64.340	3.453	(84.325)	0
Tekjur starfspáttá	377.351	122.735	5.691	(84.325)	421.452
Rekstrargjöld starfspáttá	(135.530)	(44.415)	(4.312)	84.325	(99.932)
EBITDA	241.821	78.320	1.379	0	321.520
Afskriftir og virðisýrning	(92.868)	(22.164)	(935)	413	(115.554)
Afkoma starfspáttá, EBIT	148.953	56.156	444	413	205.966
Eignir starfspáttá 2015	4.011.643	788.999	17.924	(547.264)	4.271.302
Eignarhlutir í hluteldarfélagum	13.072	5.610	329	(5.610)	13.401
Eignir samtals 2015	4.024.715	794.609	18.253	(552.874)	4.284.703
Starfspáttaskuldir 2015	2.203.621	470.852	3.701	(310.105)	2.368.069
Skuldir samtals 2015	2.203.621	470.852	3.701	(310.105)	2.368.069
Fjárfestingar	47.417	33.044	924	0	81.385
Rekstrarstarfspættir árið 2014					
Tekjur frá þriðja aðila	376.021	59.501	2.762	0	438.284
Tekjur innan samstæðu	14.399	63.415	3.968	(81.782)	0
Tekjur starfspáttá	390.420	122.916	6.730	(81.782)	438.284
Rekstrargjöld starfspáttá	(138.324)	(44.986)	(4.598)	81.782	(106.126)
EBITDA	252.096	77.930	2.132	0	332.158
Afskriftir og virðisýrning	(88.025)	(25.420)	(1.020)	420	(114.045)
Afkoma starfspáttá, EBIT	164.071	52.510	1.112	420	218.113
Eignir starfspáttá 2014	4.086.657	639.498	17.872	(490.941)	4.253.085
Eignarhlutir í hluteldarfélagum	16.582	5.573	430	(5.573)	17.012
Eignir samtals 2014	4.103.239	645.071	18.302	(496.514)	4.270.098
Starfspáttaskuldir 2014	2.433.266	493.703	3.801	(365.397)	2.565.374
Skuldir samtals 2014	2.433.266	493.703	3.801	(365.397)	2.565.374
Fjárfestingar	62.978	30.905	2.139	0	96.022

4. Heildarfjöldi starfsmanna

Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:	2015	2014
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	427	431
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsársstörf í árslok	378	379

5. Heildarlaun starfsmanna

Heildarlaun starfsmanna greinast þannig:		
Laun	36.755	37.480
Iðgjaldatengd lífeyrisiðgjöld	4.638	4.747
Réttindatengd lífeyrisiðgjöld	1.582	1.578
Önnur breyting lífeyrisskuldbindingar	(963)	(910)
Önnur launatengd gjöld	3.591	3.864
	45.603	46.759

Skýringar, frh.:

5. Heildarlaun starfsmanna frh.:

	2015	2014
Laun og launatengd gjöld skiptast þannig í rekstrarreikningi:		
Orkusvið	14.717	14.976
Flutningskerfi	9.321	9.592
Annar rekstrarkostnaður	21.564	22.191
	<u>45.603</u>	<u>46.759</u>
Laun stjórnna, forstjóra, aðstoðarforstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:		
Laun stjórnar móðurfélags	104	115
Laun stjórnna tveggja dótturfélaga (sami fjöldi 2014)	87	91
Laun og hlunnindi forstjóra móðurfélags	167	174
Laun fimm framkvæmdastjóra og aðstoðarforstjóra (sami fjöldi 2014)	1.151	1.198
Laun og hlunnindi forstjóra og sex framkv.stj. dótturfélaga (3 framkv.stj. 2014)	692	636

Skipulagsbreytingar voru gerðar hjá Landsneti hf. á miðju ári 2015 en þá var framkvæmdastjórum fjölgað í fimm.

6. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Vaxtatekjur	3.473	3.239
Vaxtagjöld	(63.826)	(77.149)
Ábyrgðargjald	(10.322)	(11.982)
Verðbætur	(4.549)	(4.622)
Eignfært á nýbyggingar	5.272	2.058
Vaxtagjöld samtals	<u>(73.425)</u>	<u>(91.695)</u>
Innleystur gjaldeyrismunur	(3.467)	18.618
Óinnleystur gjaldeyrismunur	47.657	60.271
Gjaldeyrismunur samtals	<u>44.190</u>	<u>78.889</u>
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(59.925)	(88.484)
Gangvirðisbreyting annarra afleiðusamninga	5.466	(8.426)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals	<u>(80.220)</u>	<u>(106.477)</u>

Eignfærður fjármagnskostnaður nam 5% (2014: 3,5%) af bundnu fé í mannvirkjum í byggingu á árinu 2015 og 5,7% (2014: 4,8%) af bundnu fé í flutningsvirkjum í byggingu.

Skýringar, frh.:

7. Tekjuskattur

Tekjuskattur í rekstri greinist þannig:		2015		2014
Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar	(65.857)	(25.423)
Tekjuskattur til greiðslu	(7.895)	(4.657)
Tekjuskattur af rekstrarliðum færðum meðal annarrar heildarafkomu		35.137	(1.034)
Gengis- og þýðingarmunur		22	(673)
Breytingar vegna dótturfélaga	(1.060)	(11)
Gjaldfærður tekjuskattur	(39.652)	(31.797)

Virkt skatthlutfall		2015		2014
Hagnaður ársins		84.173		78.420
Tekjuskattur ársins		39.652		31.797
Hagnaður fyrir tekjuskatt		123.825		110.217
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli móðurfélags	36,0%	44.577	36,0%	39.678
Áhrif mismunandi skatthlutfalla innan samstæðu	(5,2%)	(6.406)	(6,2%)	(6.862)
Óskattskyldir liðir	0,7%	904	(1,3%)	(1.466)
Aðrir liðir	0,5%	576	0,4%	448
Virkur tekjuskattur	32,0%	39.652	28,8%	31.797

Tekjuskattur af rekstrarliðum færður meðal annarrar heildarafkomu greinist þannig:		2015		2014
Tekjuskattur færður á lífeyrisskuldbindingu sem færð er meðal heildarafkomu	(1.010)	(1.034)
Tekjuskattur vegna endurmats fastafjármuna dótturfélags		36.147		0
		35.137	(1.034)

Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar á árinu greinist þannig:

		Skatteign		Tekjuskattsskuldbinding	
		2015	2014	2015	2014
Staða í ársbyrjun		65.012	89.536	(21.975)	(21.076)
Breyting á tímabundnum mismun	(20.455)	(26.545)	(36.123)	(1.506)
Breyting á yfirfæranlegu tapi	(9.480)	3.971	87	(1.613)
Gengis- og þýðingarmunur	(344)	(1.951)	458	2.221
Staða í árslok		34.733	65.012	(57.553)	(21.975)

Skatteign / tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar skiptist þannig:

Yfirfæranlegt skattalegt tap	11.486	21.309	111	26
Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	12.127	41.133	(58.840)	(22.932)
Afleiðusamningar	19.510	8.005	0	0
Aðrir liðir	(8.390)	(5.435)	1.176	932
Staða í árslok	34.733	65.012	(57.553)	(21.975)

Yfirfæranlegt skattalegt tap samstæðunnar er nýtanlegt í tíu ár frá myndun þess og greinist þannig:

Yfirfæranlegt tap ársins 2009, nýtanlegt til ársins 2019	10.924	36.319
Yfirfæranlegt tap ársins 2010, nýtanlegt til ársins 2020	866	975
Yfirfæranlegt tap ársins 2011, nýtanlegt til ársins 2021	851	958
Yfirfæranlegt tap ársins 2012, nýtanlegt til ársins 2022	8.795	9.908
Yfirfæranlegt tap ársins 2013, nýtanlegt til ársins 2023	15	15
Yfirfæranlegt tap ársins 2014, nýtanlegt til ársins 2024	10.551	11.145
Yfirfæranlegt tap ársins 2015, nýtanlegt til ársins 2025	482	-
Yfirfæranlegt tap í árslok	32.483	59.321

Skatteign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er færð til eignar þar sem það er mat stjórnenda að undirliggjandi rekstur muni skila skattskyldum hagnaði á næstu reikningsskilatímabilum. Yfirfæranlegt skattalegt tap er fært í íslenskum krónum og því hefur gengi Bandaríkjadalrs áhrif á hvert yfirfæranlegt tap er í lok hvers árs.

Skýringar, frh.:

8. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Aflstöðvar	Flutnings- virki	Fjarskipta- búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða 1.1.2014	4.866.205	653.214	19.567	71.488	5.610.474
Áhrif gengisbreytinga	0	(63.100)	(1.995)	(3.392)	(68.487)
Viðbætur á árinu	9.850	6.519	2.064	4.287	22.720
Flutt af mannvirkjum í byggingu	231.574	18.475	0	979	251.028
Selt og aflagt	(51.167)	0	(6)	(3.070)	(54.243)
Staða 31.12.2014	5.056.462	615.108	19.630	70.292	5.761.492
Áhrif gengisbreytinga	0	(9.416)	(395)	(682)	(10.493)
Endurmat flutningsvirkja	0	177.639	0	0	177.639
Viðbætur á árinu	8.044	6.086	742	1.969	16.841
Flutt af mannvirkjum í byggingu	0	8.498	0	0	8.498
Selt og aflagt	0	0	(20)	(900)	(920)
Staða 31.12.2015	5.064.506	797.915	19.957	70.679	5.953.057
Afskriftir og virðisrýrnun					
Staða 1.1.2014	1.938.826	143.338	5.383	27.316	2.114.863
Áhrif gengisbreytinga	0	(15.148)	(585)	(1.003)	(16.736)
Afskriftir ársins	86.117	21.316	1.020	3.310	111.763
Selt og aflagt	(45.988)	0	(6)	(2.066)	(48.060)
Staða 31.12.2014	1.978.955	149.506	5.812	27.557	2.161.830
Áhrif gengisbreytinga	0	(2.761)	(104)	(184)	(3.049)
Afskriftir ársins	86.342	19.237	939	3.086	109.604
Selt og aflagt	0	0	(18)	(720)	(738)
Staða 31.12.2015	2.065.297	165.982	6.629	29.739	2.267.647
Bókfært verð					
1.1.2014	2.927.379	509.876	14.184	44.172	3.495.611
31.12.2014	3.077.507	465.602	13.818	42.735	3.599.661
31.12.2015	2.999.209	631.933	13.328	40.940	3.685.410
Bókfært verð án endurmats					
1.1.2014	2.927.379	390.038	13.155	44.172	3.374.744
31.12.2014	3.077.507	362.561	13.084	42.735	3.495.887
31.12.2015	2.999.209	355.696	12.719	40.940	3.408.564

Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 330 milljónum USD í árslok 2015 (2014: 311 milljónir USD). Váttryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er 4.731 milljón USD (2014: 4.614 milljónir USD) og viðlagatrygging 850 milljónir USD (2014: 891 milljón USD).

Skýringar, frh.:

8. Rekstrarfjármunir frh.:

Forsendur endurmats rekstrarfjármuna

Í samræmi við heimild í alþjóðlegum reikningsskilastaðli voru flutningsvirki og fjarskiptabúnaður samstæðunnar endurmetin á árinu 2008 og línur og tengivirki Landsnets hf. í lok árs 2015. Við endurmatið var beitt tvenns konar aðferðum. Annars vegar var litið til áætlaðs endurbyggingarkostnaðar flutningskerfisins, sem var metinn af óháðum sérfræðingum í ársbyrjun 2015 og framreiknaður til ársloka 2015. Hins vegar var lagt mat á rekstrarvirði með sjóðstreymisgreiningu. Matstímabilið var frá 2016 til 2025 og eftir það reiknað framtíðarvirði rekstrar. Endurmat ársins var byggt á rekstrarvirði núverandi eigna og gert ráð fyrir að fjárfestingar myndu jafngilda afskriftum núverandi eignastofns. Núvirðing framtíðarsjóðstreymis var byggð á veginni meðalardsemi (WACC) sem Landsneti hf. er úthlutað fyrir stórnotendur og dreifiveitur. Endurmatið fellur undir stig 3 í stigveldi gangvirðis.

9. Rekstrarfjármunir í byggingu

Rekstrarfjármunir í byggingu greinast þannig:	2015	2014
Staða 1.1.	6.377	221.820
Áhrif gengisbreytinga	160 (694)
Flutt af undirbúningskostnaði	78.846	981
Viðbætur á árinu	57.261	34.319
Flutt á rekstrarfjármuni	(8.498) (250.049)
Staða 31.12.	134.146	6.377

10. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir

Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbúnings- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2014	264.738	45.611	8.530	318.879
Áhrif gengisbreytinga	(1.423)	0 (404) (1.827)
Viðbætur á árinu	25.845	0	912	26.757
Flutt á flutningsvirki í byggingu	(981)	0	0 (981)
Staða 31.12.2014	288.179	45.611	9.038	342.828
Áhrif gengisbreytinga	(254)	0 (75) (329)
Viðbætur á árinu	13.290	0	647	13.937
Flutt á rekstrarfjármuni í byggingu	(83.907)	0	0 (83.907)
Selt og aflagt	0	0 (302) (302)
Staða 31.12.2015	217.308	45.611	9.308	272.227
Afskriftir og virðisrýrnun				
Staða 1.1.2014	73.959	0	5.883	79.842
Áhrif gengisbreytinga	(385)	0 (249) (634)
Afskriftir á árinu	0	0	471	471
Virðisrýrnun á árinu	1.811	0	0	1.811
Staða 31.12.2014	75.385	0	6.105	81.490
Áhrif gengisbreytinga	(71)	0 (46) (117)
Afskriftir á árinu	0	0	693	693
Virðisrýrnun á árinu	5.257	0	0	5.257
Selt og aflagt	0	0 (302) (302)
Flutt á rekstrarfjármuni í byggingu	(5.061)	0	0 (5.061)
Staða 31.12.2015	75.510	0	6.450	81.960
Bókfært verð				
1.1.2014	190.779	45.611	2.648	239.038
31.12.2014	212.794	45.611	2.935	261.340
31.12.2015	141.799	45.611	2.858	190.268

Skýringar, frh.:

10. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir frh.:

Undirbúningskostnaður er yfirfarinn á hverju ári af stjórnendum og athugað er hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun var byggt á spá móðurfélagsins um vænt sjóðstreymi yfir afskriftartíma eignanna. Við matið var vænt sjóðstreymi núvirt með 5,0% (2014: 4,9%) veginni meðalávöxtunakröfu. Ef stjórnendur telja að virðisrýrnun hafi orðið er sá undirbúningskostnaður færður til gjalda sem virðisrýrnun.

11. Afskriftir og virðisrýrnun

Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar sundurliðast þannig:	2015	2014
Aflstöðvar	86.342	86.117
Flutningsvirki	19.237	21.316
Fjarskiptabúnaður	939	1.020
Aðrar eignir	3.086	3.310
Afskrift eigna í rekstri	109.604	111.763
Virðisrýrnun á undirbúningskostnaði	5.257	1.811
Afskriftir hugbúnaðar	693	471
	<u>115.554</u>	<u>114.045</u>

Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar skiptast þannig á rekstrarliði:

Orkusvið	87.100	86.784
Flutningskerfi	20.905	24.070
Almennar rannsóknir	4.486	0
Annar rekstrarkostnaður	3.063	3.191
	<u>115.554</u>	<u>114.045</u>

12. Afleiðusamningar

Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:

Eignir:

Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	3.047	13.620
Álvarnir	6.722	10.437
Aðrir afleiðusamningar	0	249
	<u>9.769</u>	<u>24.306</u>

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	2.915	15.313
Skammtímahluti afleiðusamninga	6.854	8.993
	<u>9.769</u>	<u>24.306</u>

Skuldir:

Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	55.261	5.909
Álvarnir	1.755	2.939
Gjaldmiðlaskiptasamningar	14.929	5.695
Vaxtaskiptasamningar	7.200	33.630
Aðrir afleiðusamningar	0	4.414
	<u>79.145</u>	<u>52.587</u>

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	67.044	22.053
Skammtímahluti afleiðusamninga	12.101	30.534
	<u>79.145</u>	<u>52.587</u>

Í skýringu nr. 29 er gerð grein fyrir forsendum við mat á gangvirði innbyggðra afleiða.

Gangvirði afleiða annarra en innbyggðra afleiða byggir á uppgefnu mati mótaðila og er sannreynt af fjárstýringu með samanburðarútreikningum byggðum á markaðsgögnum.

Skýringar, frh.:

13. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð eru eftirfarandi:

	2015		
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Farice ehf., Kópavogur	28,9%	(1.952)	12.842
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	34,9%	24	214
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	(17)	16
Hecla SAS, Frakklandi	28,5%	24	329
		<u>(1.921)</u>	<u>13.401</u>

	2014		
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Farice ehf., Kópavogur	28,9%	(1.477)	16.455
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	33,3%	0	93
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	(38)	34
Hecla SAS, Frakkland	28,5%	96	430
		<u>(1.419)</u>	<u>17.012</u>

14. Aðrar langtímaeignir

Aðrar langtímaeignir sundurliðast þannig:

	2015	2014
Eignarhlutir í öðrum félögum	128	120
Langtímakröfur	5.667	11.334
	<u>5.795</u>	<u>11.454</u>

15. Dótturfélög Landsvirkjunar

Dótturfélög Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

	Eignarhlutur	
Icelandic Power Insurance Ltd., Bermuda	100,0%	100,0%
Landsnet hf., Reykjavík	64,7%	64,7%
Landsvirkjun Power ehf., Reykjavík	100,0%	100,0%
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	100,0%	100,0%

16. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

Varahlutir og rekstrarvörubirgðir	4.582	4.498
	<u>4.582</u>	<u>4.498</u>

Skýringar, frh.:

17. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	2015	2014
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:		
Viðskiptakröfur	52.808	59.763
Aðrar skammtímakröfur	11.664	13.573
Eignir til sölu	0	32
	<u>64.472</u>	<u>73.368</u>

Í árslok 2015 voru 95% viðskiptakrafna yngri en 30 daga (2014: 95%).

18. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	91.712	135.375
Markaðsverðbréf	50.415	71.695
	<u>142.127</u>	<u>207.070</u>

19. Eigið fé

Móðurfélagið er sameignarfyrtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Eignarhlutir ehf. eru í eigu ríkissjóðs. Landsvirkjun er sjálfstæður skattaðili. Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok 2015 var 44,7%, en var 39,9% í árslok 2014.

20. Endurmatsreikningur og þýðingarmunur

Endurmatsreikningur samanstendur af endurmati flutningsvirkja og fjarskiptabúnaðar að teknu tilliti til skattáhrifa. Þýðingarmunur er gengismunur sem er tilkominn vegna þess að dóttur- og hlutdeildarfélög Landsvirkjunar eru með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið.

21. Skuldir

Vaxtaberandi langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

		2015		2014	
	Loka- gjaldldagi	Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í ISK	2016-2034	3,8%	230.643	3,8%	320.758
Skuldir í CHF	2016-2022	0,0%	38.364	0,3%	44.439
Skuldir í EUR	2016-2026	0,6%	548.376	0,9%	611.294
Skuldir í USD	2016-2032	2,4%	1.310.155	2,9%	1.421.038
			<u>2.127.538</u>		<u>2.397.529</u>
Afborganir næsta árs			(236.982)		(272.429)
Skuldir til langs tíma samtals			<u>1.890.556</u>		<u>2.125.100</u>

Vaxtakjör af lánnum voru í árslok frá 0,0-5,6%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu 3,3% (2014:3,5%) að teknu tilliti til ríkisábyrgðagjalds.

Ábyrgðagjald er reiknað samkvæmt lögum um ríkisábyrgðir nr. 121/1997.

Skýringar, frh.:

22. Afborganir langtímaskulda

Samkvæmt lánasamningum eru afborganir langtímaskulda eftirfarandi:

	2015	2014
2015	-	272.429
2016	236.982	242.640
2017	226.566	242.863
2018	324.791	325.818
2019	184.594	208.717
2020	266.876	-
Síðar	887.729	1.105.062
	<u>2.127.538</u>	<u>2.397.529</u>

23. Lífeyrisskuldbindingar

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 27,7 milljónum USD í árslok 2015 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Lífeyrisaldur er reiknaður 68 ár hjá þeim sjóðfélögum sem eru virkir, en 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins.

Breyting skuldbindingar greinist þannig:

Staða 1.1.	26.345	27.007
Gjaldfært á árinu	610	606
Greitt á árinu	(1.573)	(1.516)
Tryggingafræðileg breyting	2.805	2.872
Áhrif gengisbreytinga	(524)	(2.624)
Staða 31.12.	<u>27.663</u>	<u>26.345</u>

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit:	2015	2014	2013	2012	2011
Núvirði skuldbindingar	<u>27.663</u>	<u>26.345</u>	<u>27.007</u>	<u>23.228</u>	<u>23.238</u>

24. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:

	2015	2014
Staða 1.1.	6.460	6.739
Bakfærsla núvirðingar á árinu	659	374
Hækkun skuldbindingar	0	8
Áhrif gengisbreytinga	(122)	(661)
Staða 31.12.	<u>6.997</u>	<u>6.460</u>

Í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um nýtingartíma. Á móti hefur verið færð skuldbinding meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni sem nemur núvirðingu.

Skýringar, frh.:

25. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	2015	2014
Viðskiptaskuldir	24.708	20.153
Áfallnir vextir	14.229	18.029
Aðrar skammtímaskuldir	19.404	14.849
	<u>58.342</u>	<u>53.031</u>

26. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Eigendur, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, lykilstjórnendur og félag og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar fyrirtækisins.

<i>Viðskipti við tengda aðila</i>	2015	2014
<i>Aðrar tekjur</i>		
Hlutdeildarfélag	29	7
<i>Vaxtatekjur</i>		
Hlutdeildarfélag	0	0
<i>Kostnaður</i>		
Hlutdeildarfélag	0	6
<i>Krafa</i>		
Hlutdeildarfélag	0	9

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Ekki eru tilgreind sérstaklega viðskipti við ríkissjóð eða félag og stofnanir í hans eigu en þau viðskipti eru eins og um ótengda aðila væri að ræða. Samstæðan nýtir sér undanþágu frá skýringarkröfum IAS 24 þar sem móðurfélagið er í ríkiseigu. Sjá nánar í skýringu 19.

27. Áhættustýring

Stjórn Landsvirkjunar hefur samþykkt áhættustýringarstefnu sem byggir á eftirfarandi þáttum:

- Að áhætta sé skilgreind og uppruni hennar þekktur
- Að notaðar séu viðurkenndar aðferðir til mælingar á áhættu
- Að beitt sé virkri stýringu í samræmi við heimildir
- Að virkt eftirlit með áhættuþáttum sé tryggt
- Að upplýsingagjöf til áhættustjórnar og stjórnar sé regluleg og ítarleg

Ákvörðunartaka og eftirlit með áhættustýringu er í höndum áhættustjórnar. Í áhættustjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjóri fjármálasviðs. Forstjóri er formaður áhættustjórnar.

Fjárstýring hefur eftirlit með að greina og stýra fjárhagslegri áhættu Landsvirkjunar í þeim tilgangi að draga úr sveiflum í rekstri. Fjárhagsleg áhætta félagsins greinist í markaðsáhættu, lausafjáraáhættu og mótaðilaáhættu, en markaðsáhætta félagsins er einkum þrens konar:

- Álverðsáhætta vegna álverðstengdra raforkusamninga
- Vaxtaáhætta vegna lána fyrirtækisins
- Gjaldmiðlaáhætta vegna lána og sjóðstreymis

28. Fjárhagsleg áhætta

Landsvirkjun hefur markvisst unnið að því að draga úr markaðsáhættu undanfarin ár með því að auka bæði hlutfall Bandaríkjadals og hlutfall fastra vaxta í lánasafni fyrirtækisins. Í þeim tilgangi hefur Landsvirkjun undanfarin ár greitt upp lán, skilmálabreytt lánnum úr evrum yfir í Bandaríkjadal og dregið enn frekar úr áhættu með notkun skiptasamninga. Skuldir fyrirtækisins í dag eru því eingöngu í USD, EUR, CHF og ISK. Landsvirkjun mun á árinu 2016 halda áfram að vinna að breytingum á lánasafni í þeim tilgangi að draga úr gjaldmiðlaáhættu.

Fjármögnun Landsvirkjunar gekk vel á árinu 2015 en samið var um ný sambankalán að fjárhæð 200 milljónir Bandaríkjadala og 12 milljarða íslenskra króna og komu þau í stað eldri sambankalána. Félagið gaf út skuldabréf undir EMTN rammamningi án ríkisábyrgðar að fjárhæð um 85 milljónir Bandaríkjadala og samdi einnig um svokallaða verktakafjármögnun án ríkisábyrgðar að fjárhæð 68 milljónir Bandaríkjadala. Greiðsludreifing, sterk staða lausafjár og aðgengi að lánnum og lánalínum tryggir greiðsluhæfi félagsins að lágmarki út árið 2017.

29. Álverðsáhætta

Félagið ber markaðsáhættu vegna breytinga á álverði en um þriðjungur af rekstrartekjum eru tengdar álverði. Félagið hefur því gert afleiðusamninga til að treysta tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Slíkir samningar fela í flestum tilvikum í sér að álverð er fest á ákveðnu bili. Félagið verður því af tekjum ef álverð hækkar en tryggir um leið betra sjóðstreymi ef álverð lækkar. Fjárstýring hefur heimild til að verja allt að 100% af álverðsáhættu næsta árs og hlutfallslega minna næstu ár á eftir, en ekki er gerð krafa um lágmarksvarnir. Settar hafa verið inn varnir fyrir um 50% af áætluðu sjóðstreymi ársins 2016 og um 5% fyrir árið 2017. Í árslok 2015 var gangvirði samninga vegna álvarna jákvætt um 5,0 milljónir USD (2014: 7,5 milljónir USD), en samningarnir eru virkir næstu tvö ár.

Skýringar, frh.:

29. Álverðsáhætta frh.:

Innbyggðar afleiður

Með samningum Landsvirkjunar um sölu og kaup á rafmagni með tengingu við álverð verða til innbyggðar afleiður sem færðar eru í reikningsskilum fyrirtækisins. Innbyggðar afleiður raforkusamninga eru færðar í efnahagsreikningi á gangvirði á reikningsskiladegi. Gangvirðisbreytingar raforkusamninga á árinu eru færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

	2015	2014
Gangvirði innbyggðra afleiða sundurliðast þannig:		
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	7.711	96.195
Breyting á gangvirði á árinu	(59.925)	(88.484)
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	(52.214)	7.711
Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða	(42.233)	7.728
Skammttímahluti innbyggðra afleiða	(9.981)	(17)
Innbyggðar afleiður samtals	(52.214)	7.711

Helstu forsendur Landsvirkjunar við mat á gangvirði innbyggðra afleiða eru eftirfarandi:

Útreikningar taka mið af framvirku álverði í LME kauphöllinni og miðast að hámarki við tímalengd framvirks álferils, eða 123 mánuði. Það er mat stjórnenda að væntingar um álverð eftir meira en tíu ár endurspegli álverð þegar samningar voru gerðir og því myndist ekki gangvirðisbreytingar vegna þess tímabils.

Útreikningar takmarkast í tímalengd við endurskoðun á raforkuverði samninga eða samningstíma. Tímalengdin getur þó aldrei orðið meiri en fyrrgreindir 123 mánuðir.

Vegna ákvæða um kaupskyldu raforkukaupenda miðast útreikningar við tryggð lágmarksskaup.

Núvirt er með vöxtum í Bandaríkjunum skv. upplýsingum úr Bloomberg, án álags. Í árslok 2015 var vaxtaferill til núvirðingar á bilinu 0,5 - 2,2% (2014: 0,2 - 2,4%).

Næmnigreining álverðsáhættu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif af breytingum álverðs á gangvirði fjármálagerninga með tengingu við álverð. Fjárhæðirnar eru í þúsundum Bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2015

	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(19.967)	19.967
Álvarnir	3.653	(3.704)
	(16.314)	16.263

31.12.2014

	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(11.811)	11.811
Álvarnir	4.109	(4.358)
	(7.702)	7.453

Skýringar, frh.:

30. Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna óhagstæðra breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta Landsvirkjunar hlýst af greiðslufæði, eignum og skuldum sem og af öllum almennum viðskiptum í öðrum myntum en starfrækslumynt.

Starfrækslumynt móðurfélagsins er Bandaríkjadalur og myndast því gjaldmiðlaáhætta af sjóðstreymi og opinni stöðu efnahagsreiknings í öðrum myntum en Bandaríkjadal. Tekjur fyrirtækisins eru að mestum hluta í Bandaríkjadal. Aðrar tekjur eru í íslenskum og norskum krónum en gjaldmiðlaáhætta vegna þessara mynta er takmörkuð þar sem nettun er í sjóðstreymi íslenskra króna og tekjur í norskum krónum eru hlutfallslega litlar. Greiðsluáhætta vegna afborgana og vaxta í evrum næstu árin hefur verið takmörkuð með afleiðusamningum.

Uppgjörsáhætta fyrirtækisins tengd breytingum á gengi myndast einkum vegna skulda í evrum sem að mestu eru lán til langs tíma. Gjaldmiðlaáhætta í efnahagi vegna opinnar stöðu í EUR var í lok desember 2015 um 16% af vaxtaberandi skuldum félagsins (2014: 20%). Eftirfarandi tafla sýnir opnar stöður Landsvirkjunar í öðrum myntum en starfrækslumynt.

Gjaldmiðlaáhætta Landsvirkjunar var eftirfarandi í árslok:

	EUR	ISK	CHF	Aðrir gjaldmiðlar
2015				
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	315	16.810	0	1.695
Handbært fé.....	814	42.179	12.717	929
Afleiðusamningar.....	215.922	0	0	0
Vaxtaberandi skuldir.....	(548.376)	(230.643)	(38.364)	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(1.115)	(54.116)	0	(523)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(332.440)	(225.770)	(25.647)	2.101
2014				
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	358	18.689	0	2.227
Handbært fé.....	848	33.088	44	2.193
Afleiðusamningar.....	139.688	0	0	0
Vaxtaberandi skuldir.....	(611.294)	(320.758)	(44.439)	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(1.542)	(42.091)	(44)	(494)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(471.942)	(311.072)	(44.439)	3.926

Gengi helstu gjaldmiðla gagnvart Bandaríkjadal árin 2015 og 2014 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2015	2014	2015	2014
EUR.....	0,88	0,75	0,91	0,82
GBP.....	0,64	0,61	0,67	0,64
CHF.....	0,94	0,92	0,98	0,99
JPY.....	117,63	105,84	118,95	119,48
NOK.....	7,85	6,31	8,68	7,40
ISK.....	131,85	116,75	129,59	126,90

Skýringar, frh.:

30. Gjaldmiðlaáhætta frh.:

Næmnigreining

Breyting á gengi Bandaríkjadals um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar.

	Hagnaður (tap)		Eigið fé	
	Styrking	Veiking	Styrking	Veiking
2015				
EUR	34.467 (33.021)	33.183 (31.737)
ISK	(11.178)	11.178 (45.009)	45.009
CHF	2.565 (2.565)	2.565 (2.565)
USD*	(4.146)	4.146 (4.146)	4.146
2014				
EUR	45.630 (49.194)	43.984 (47.549)
ISK	(8.247)	8.247 (24.829)	24.829
CHF	4.444 (4.444)	4.444 (4.444)
USD*	(9.025)	9.025 (9.025)	9.025

(*) Áhætta í USD er vegna eigna og skulda dótturfélaga sem eru ekki með Bandaríkjadal sem starfrækslumynt.

Í lok desember 2015 var gangvirði gjaldmiðlaskiptasamninga neikvætt um 14,9 milljónir USD (2014: neikvætt um 5,7 milljónir USD). Engir valréttarsamningar tengdir gjaldeyri voru í árslok (2014: gangvirði neikvætt um 4,2 milljónir USD).

31. Vaxtaáhætta

Landsvirkjun býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda. Skuldir fyrirtækisins bera bæði fasta og breytilega vexti og eru vaxtaafleiður nýttar til stýringar á vaxtaáhættu. Áhætta fyrirtækisins felst í mögulegri hækkun vaxta á fjárskuldir með breytilega vexti sem leitt getur til aukins fjármagnskostnaðar.

Að teknu tilliti til skiptasamninga var hlutfall skulda með breytilega vexti um 51% í árslok 2015 (2014: 57%). Í árslok 2015 var áætlað gangvirði langtímaskulda fyrirtækisins um 144 milljónum USD hærra en bókfært verð þeirra (151 milljónum USD hærra 2014) sé núvirt með vaxtarófi undirliggjandi mynta án álags. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu fjáreigna og fjárskulda milli fastra og fljótandi vaxta.

	2015	2014
<i>Fjármálagerningar með fasta vexti</i>		
Fjárskuldir	(1.048.876) (1.028.164)
	(1.048.876) (1.028.164)
<i>Fjármálagerningar með breytilega vexti</i>		
Fjáreignir	142.127	207.070
Fjárskuldir	(1.078.662) (1.369.365)
	(936.535) (1.162.295)
<i>Afleiðusamningar</i>		
Innbyggðar afleiður	(52.214)	7.711
Aðrir afleiðusamningar	(17.162) (35.992)
	(69.376) (28.281)

Gangvirði vaxtaskiptasamninga var neikvætt um 7,2 milljónir USD í árslok 2015 (2014: neikvætt um 33,6 milljónir USD).

Skýringar, frh.:

31. Vaxtaáhætta frh.:

Næmnigreining vaxtaáhættu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif af breytingum vaxta á gangvirði og sjóðstreymi til eins árs. Fjárhæðirnar eru í þúsundum Bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2015	Sjóðstreymi		Gangvirði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(1.859)	1.765
Afleiðusamningar	(1.192)	3.164	(3.373)	4.506
Vaxtaberandi skuldir	8.348	(13.921)	0	0
Fjáreignir	(1.421)	1.421	0	0
	5.735	(9.336)	(5.232)	6.271

31.12.2014	Sjóðstreymi		Gangvirði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	587	(541)
Afleiðusamningar	(1.943)	1.943	(4.336)	4.576
Vaxtaberandi skuldir	8.805	(15.779)	0	0
Fjáreignir	(2.071)	2.071	0	0
	4.791	(11.765)	(3.749)	4.035

32. Lausafjárahætta

Lausafjárahætta felur í sér hættu á tapi ef fyrirtækið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Fyrirtækið takmarkar lausafjárahættu með því að tryggja að nægt laust fé sé til staðar á hverjum tíma til að standa undir skuldbindingum. Til að jafnvægi sé á milli skuldbindinga og væntra tekna er lögð áhersla á tryggja lausafjárstöðu fyrirtækisins í formi handbærs fjár og aðgengis að samningsbundnum veltílanum.

Í árslok 2015 nam handbært fé um 142 milljónum USD (2014: 207 milljónir USD) en ef tekið er tillit til óáðreginna veltíla (200 milljónir USD og 12.000 milljónir ISK) og óáðreginna langtímalána að fjárhæð 68 milljónir USD þá hefur fyrirtækið aðgang að alls um 503 milljónum USD (2014: 407 milljónir USD). Sjóðstreymi frá rekstri og dreifðar endurgreiðslur lána ásamt góðri lausafjárstöðu og aðgengi að lánalínum tryggir greiðsluhæfi fyrirtækisins að lágmarki út árið 2017.

Til að tryggja aðgengi að fjármagni og viðhalda sveigjanleika í fjármögnun hefur Landsvirkjun nýtt mismunandi tegundir lána. Félagið hefur þó að mestu verið fjármagnað gegnum ríkistryggðan EMTN (e. Euro Medium Term Note) rammasamning fyrirtækisins.

- Í árslok 2015 var staða lána undir EMTN samning með ríkisábyrgð um 1,3 milljarðar USD (2014: 1,6 milljarðar USD). Heildarfjárhæð getur að hámarki numið 2,5 milljörðum USD.
- Í árslok 2015 var staða lána undir EMTN samning án ríkisábyrgðar um 115 milljónir USD (2014: 30 milljónir USD). Heildarfjárhæð getur að hámarki numið 1,0 milljarði USD.

Dregið er úr endurfjármögnunaráhættu með jafnri dreifingu afborgana og vaxta og með löngum líftíma útistandandi lána. Veginn meðallíftími skulda er 5,1 ár og hlutfall lána á gjalddaga innan 12 mánaða er 11,1%.

Skýringar, frh.:

32. Lausafjánhætta frh.:

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldir vextir, greinast þannig:

2015	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímakröfur	5.667	5.667	0	5.667	0	0
Handbært fé	142.127	142.127	142.127	0	0	0
Skammtímakröfur	64.472	64.472	64.472	0	0	0
Vaxtaberandi skuldir	(2.127.538)	(2.448.096)	(268.593)	(271.463)	(887.652)	(1.020.388)
Skammtímaskuldir	(66.237)	(66.237)	(66.237)	0	0	0
	(1.981.509)	(2.302.067)	(128.231)	(265.796)	(887.652)	(1.020.388)
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamningar	(14.929)	(19.198)	(3.122)	(15.122)	(954)	0
Vaxtaskiptasamningar ...	(7.201)	(7.074)	(3.893)	(2.473)	(708)	0
Álafleiður	4.967	5.361	5.361	0	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum	(52.214)	(55.453)	(10.027)	(9.185)	(21.113)	(15.128)
	(69.376)	(76.364)	(11.681)	(26.780)	(22.775)	(15.128)
2014						
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímakröfur	11.334	11.334	0	5.666	5.668	0
Handbært fé	207.070	207.070	207.070	0	0	0
Skammtímakröfur	73.368	73.368	73.368	0	0	0
Vaxtaberandi skuldir	(2.397.529)	(2.758.841)	(310.905)	(287.554)	(900.961)	(1.259.421)
Skammtímaskuldir	(57.688)	(57.688)	(57.688)	0	0	0
	(2.163.445)	(2.524.757)	(88.155)	(281.888)	(895.293)	(1.259.421)
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamningar	(9.861)	(10.862)	(3.777)	(726)	(6.359)	0
Vaxtaskiptasamningar ...	(33.630)	(33.816)	(27.606)	(3.716)	(2.494)	0
Álafleiður	7.499	10.244	7.027	3.217	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum	7.711	9.030	(17)	154	1.924	6.969
	(28.281)	(25.404)	(24.373)	(1.071)	(6.929)	6.969

Skýringar, frh.:

33. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér hættu á að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga, afleiðusamninga fyrirtækisins og handbærs fjár. Þrátt fyrir að um verulegar fjárhæðir geti verið að ræða er áhættan takmörkuð með kröfum fyrirtækisins um gæði mótaðila.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	2015	2014
Afleiðusamningar	9.769	24.306
Langtímakröfur	5.667	11.334
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	64.472	73.368
Handbært fé	142.127	207.070
	<u>222.035</u>	<u>316.078</u>

34. Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði langtímaskulda

	2015		2014	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi langtímaskuldir	2.127.538	2.271.631	2.397.529	2.548.996

Gangvirði annarra fjáreigna og fjárskulda er metið jafnt bókfærðu verði þeirra.

Við útreikning á gangvirði vaxtaberandi langtímaskulda er notað vaxtaróf undirliggjandi mynta við núvirðingu á væntu sjóðstreymi.

Vextir greinast þannig:	2015	2014
Vaxtaberandi langtímaskuldir ISK	2,6-2,8%	3,1-4,7%
Vaxtaberandi langtímaskuldir aðrar en ISK	0,0-2,5%	0,0-2,6%

35. Flokkun gangvirðis

Taflan sýnir stigskiptingu þeirra liða ársreiknings sem færðir eru á gangvirði.

	Stig 2	Stig 3	Samtals
2015			
Innbyggðar afleiður	(52.214)	(52.214)	(52.214)
Aðrar afleiður	(17.162)	(17.162)	(17.162)
Endurmat rekstrarfjármuna	276.846	276.846	276.846
Eignarhlutir í öðrum félögum	128	128	128
	<u>(17.162)</u>	<u>224.760</u>	<u>207.598</u>
2014			
Innbyggðar afleiður		7.711	7.711
Aðrar afleiður	(35.992)	(35.992)	(35.992)
Endurmat rekstrarfjármuna		103.774	103.774
Eignarhlutar í öðrum félögum		120	120
	<u>(35.992)</u>	<u>111.605</u>	<u>75.613</u>

Helstu forsendur við verðmat á afleiðum má sjá í skýringum 12 og 29 og vegna endurmats rekstrarfjármuna í skýringu 8.

Skýringar, frh.:

36. Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir skiptast í ákveðna flokka. Flokkunin hefur áhrif á það hvernig viðkomandi fjármálagerningar eru metnar. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir fyrirtækisins tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er sem hér segir:

- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Fjáreignir og fjárskuldir tilgreindar á gangvirði - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Lán og kröfur - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Aðrar fjárskuldir - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Veltufjáreignir og -skuldir	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstur	Lán og kröfur	Fjárskuldir færðar á afskrifuðu kostnaðar- verði	Bókfært verð
2015					
Afleiðusamningar	9.769				9.769
Eignarhlutir í öðrum félögum		128			128
Langtímakröfur			5.667		5.667
Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur ..			64.472		64.472
Handbært fé			142.127		142.127
Eignir samtals	9.769	128	212.266	0	222.163
Vaxtaberandi langtímaskuldir				2.127.538	2.127.538
Afleiðusamningar	79.145				79.145
Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir ...				66.237	66.237
Skuldir samtals	79.145	0	0	2.193.775	2.272.920
2014					
Afleiðusamningar	24.306				24.306
Eignarhlutir í öðrum félögum		120			120
Langtímakröfur			11.334		11.334
Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur			73.368		73.368
Handbært fé			207.070		207.070
Eignir samtals	24.306	120	291.772	0	316.198
Vaxtaberandi langtímaskuldir				2.397.529	2.397.529
Afleiðusamningar	52.587				52.587
Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir ...				57.688	57.688
Skuldir samtals	52.587	0	0	2.455.217	2.507.804

37. Eiginfjárstýring

Landsvirkjun leggur áherslu á að viðhalda traustum eiginfjárgrunni sem styður við frekari þróun fyrirtækisins.

38. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar á ársreikningi 2015.

39. Mikilvægar reikningsskilaáðferðir

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2015, breytingar á þeim og nýjar túlkningar. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana hafi ekki veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn. Samstæðan hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana sem ekki hafa tekið gildi muni ekki hafa ekki veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn.

40. Grundvöllur samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar félag hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga. Verði hlutdeild fyrirtækisins í tapi meiri en bókfært verð dótturfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema fyrirtækið hafi gengist í ábyrgðir fyrir dótturfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður af rekstri dótturfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélag er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

Eignir og skuldir dótturfélaga með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið eru umreiknaðar í Bandaríkjadali miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þeirra eru umreiknuð í Bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Þýðingarmunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu og meðal eigin fjár. Fjárhæðir í sjóðstreymi eru umreiknaðar í Bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er sýndur sem sérstakur liður í sjóðstreymi.

41. Hlutdeildarfélag

Hlutdeildarfélag eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

42. Rekstrartekjur

Tekjur af raforkusölu og orkuflutningi eru vegna sölu til iðnaðar og almenningsveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á árinu. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu. Á árinu 2014 voru tekjufærðar meðal annarra tekna 17 milljónir Bandaríkjadala vegna samkomulags sem Landsvirkjun gerði við Rio Tinto Alcan á Íslandi hf.

43. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð, innleystir vaxtaskiptasamningar og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og virðis þeirra á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis á líftíma fjármálagernings eða styttra tímabili, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlaðir fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins.

Skýringar, frh.:

44. Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar og breytingar á gjaldeyrismun.

45. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í Bandaríkjadali er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi þess dags er gangvirðið var ákveðið.

46. Virðisrýrnun

a) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu er reiknuð með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eigna á hverjum tíma.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu, sem áður hefur verið fært á eigið fé, er fært í rekstrarreikning þegar virðisrýrnun hefur átt sér stað.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýrnunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýrnunar færð á yfirlit um heildarafkomu.

b) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýrnunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna óefnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi, en síðan færð til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði fastafjármuna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun, að teknu tilliti til afskrifta.

Skýringar, frh.:

47. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) er færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi samstæðunnar hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörstegi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

48. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru við upphaflega skráningu færðir á kostnaðarverði.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til fyrirtækisins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Flutningsvirki og fjarskiptakerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra að frádregnum afskriftum frá endurmatsdegi. Þessar eignir eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár, að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu eignar, þegar hætt er að nota hana eða við afskriftir, er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir eigninni færður á óráðstafað eigið fé.

Aðrir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Stofnverð rekstrarfjármuna innifelur áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um áætlaðan nýtingartíma og hefur skuldbinding vegna þess verið færð meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni vegna núvirðingar, auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu, svo sem efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir við að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverði og bókfærðu verði eignar og er fært í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

48. Rekstrarfjármunir frh.:

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll og nýtingartími eru eftirfarandi:

	Afskriftir	Nýtingartími
Aflstöðvar:		
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Vindmyllur	5,00%	20 ár
Tengivirki	2,5%-5%	20-40 ár
Háspennulínur	2%-5%	20-50 ár
Ljósleiðarar og strengir	5,00%	20 ár
Möstur	7,00%	15 ár
Fjarskiptahús	6,00%	17 ár
Annar fjarskiptabúnaður	14-15%	7 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár

49. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun og afskriftum.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna svo sem efniskostnaður, launakostnaður og allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir sem tengist eignfærðum undirbúningskostnaði. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka við, nýta eða selja hann. Líftími undirbúningskostnaðar er metinn ótakmarkaður þar til ákvörðun um nýtingu eða sölu hans er tekin, af þeirri ástæðu er kostnaðurinn ekki afskrifaður heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisrýrnunar ef áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma þar sem ekki er ljóst hvenær þessi réttindi hætta að skila efnahagslegum ávinningi.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Afskriftir og nýtingartími greinist þannig:

	Afskriftir	Nýtingartími
Hugbúnaður	25%	4 ár

Skýringar, frh.:

50. Fjármálagerningar

a) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar eru færðar til bókar á þeim degi sem félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef fyrirtækið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Sá hluti framseldra fjáreigna sem stofnað er til eða haldið er eftir af fyrirtækinu er færður sem sérstök eign eða skuld.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur félagsins er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða að innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Samstæðan flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, lán og kröfur og fjáreignir til sölu.

i) Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef þær eru veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar þaðan í frá eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf.

ii) Lán og kröfur

Lán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum, sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru lán og kröfur metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

Lán og kröfur samanstanda af handbæru fé og viðskiptakröfum og öðrum skammtímaskröfum. Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

iii) Fjáreignir til sölu

Fjáreignir til sölu eru fjáreignir aðrar en afleiðusamningar sem ætlun er að selja og ekki eru flokkaðar í framangreinda flokka. Eftir upphaflega skráningu í bókhald eru þær færðar á gangvirði og breytingar á þeim, aðrar en virðisrýrnun og gengismunur, eru færðar meðal annarra tekna og gjalda í yfirliti um heildarafkomu og sýndar sem sérstakur liður meðal eigin fjár.

b) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru skuldirnar færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Félagið afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Til fjárskulda annarra en afleiðusamninga teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Skýringar, frh.:

50. Fjármálagerningar frh.:

c) Afleiðusamningar

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta- og álverðsáhættu. Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi. Áhættuvarnarreikningsskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum.

i) Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðgreindar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðrar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og grunnsamningurinn að meðtaldri innbyggðu afleiðunni er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisbreytingar aðgreindra innbyggðra afleiða eru færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

51. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða er byggt á fyrst inn fyrst út reglunni (FIFO) og tekur til kostnaðar sem stofnað hefur verið til við kaup birgðanna og við að koma þeim á notkunarstað og í nothæft ástand.

52. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

53. Eigið fé

Eigið fé samstæðunnar skiptist í eigendaframlög, endurmatsreikning, þýðingarmun, annað eigið fé og hlutdeild minnihluta. Stofnfé móðurfélagsins er 587 milljónir USD.

54. Hlunnindi starfsmanna

a. Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda þegar hann fellur til.

b. Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding fyrirtækisins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Tryggingafræðileg breyting skuldbindingar er færð meðal rekstrarliða færðra á eigið fé í yfirliti um heildarafkomu. Aðrar breytingar eru færðar í rekstrarreikning.

55. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda til eða þegar það hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með áreiðanlegum hætti. Skuldbinding er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsþvætti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

56. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er eining innan samstæðunnar sem með starfsemi sinni getur aflað tekna og stofnað til útgjalda, þar á meðal tekjur og gjöld vegna viðskipta við aðra starfspátt félagsins. Við ákvörðun stjórnenda um úthlutun auðlinda til starfspátta og til að meta árangur er afkoma þeirra starfspátta yfirfarin reglulega.

Rekstrarafkoma starfspátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega á starfspátt.

Viðauki: Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórnarhættir

Skipulag

Um meginstarfsemi Landsvirkjunar gilda lög nr. 42/1983 með síðari breytingum. Stjórn Landsvirkjunar hefur sett sér starfsreglur til frekari fyllingar lögnum.

Hlutverk, stefna, framtíðarsýn og gildi

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins. Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka afrakstur af þeim orkulindum sem fyrirtækinu er trúnað fyrir með sjálfbæra nýtingu, verðmætasköpun og hagkvæmni að leiðarljósi. Til að rækja hlutverk sitt af metnaði hefur fyrirtækið skilgreint eftirfarandi markmið: Stunda skilvirka raforkuvinnslu og framþróun, þjónusta fjölbreyttan hóp viðskiptavina, verðtengingu við evrópska raforkumarkaði, þróa stöðugt hæfni og hæfileika starfsmanna og skapa stuðning og samstöðu með opnum samskiptum við hagsmunaaðila.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er að vera framsækið alþjóðlegt raforkufyrirtæki á sviði endurnýjanlegra orkugjafa. Við viljum vera meðal þeirra bestu sem vinna og selja orku.

Gildi starfsfólks Landsvirkjunar eru framsækni, ráðdeild og traust.

Stjórn

Stjórn Landsvirkjunar er skv. lögum um Landsvirkjun skipuð af fjármálaráðherra til eins árs í senn og ber hún ábyrgð á fjármálum og rekstri Landsvirkjunar. Í stjórn Landsvirkjunar eru: Jónas Þór Guðmundsson, hæstaréttarlögmaður, sem jafnframt er formaður stjórnar, Jón Björn Hákonarson, forseti bæjarstjórnar Fjarðabyggðar, varaformaður stjórnar, Helgi Jóhannesson, hæstaréttarlögmaður, Þórunn Sveinbjarnardóttir, formaður BHM og Álfheiður Ingadóttir, líffræðingur.

Endurskoðunarnefnd

Um endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar gildir IX. kafli laga nr. 3/2006 um ársreikninga, sbr. lög nr. 80/2008. Starfsreglur nefndarinnar eru settar af stjórn félagsins til frekari fyllingar lögnum. Endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar er ráðgefandi fyrir stjórn félagsins og starfar í umboði hennar. Nefndin fer ekki með framkvæmdavald. Þrír einstaklingar eru í endurskoðunarnefnd félagsins, tveir stjórnarmenn, Jónas Þór Guðmundsson og Þórunn Sveinbjarnardóttir og Heimir Haraldsson, endurskoðandi, sem er formaður nefndarinnar.

Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn

Stjórn Landsvirkjunar ræður forstjóra. Forstjóri er Hörður Arnarson. Stjórn og forstjóri fara með stjórn fyrirtækisins. Aðstoðarforstjóri er Ragna Árnadóttir. Hlutverk aðstoðarforstjóra er að annast sameiginleg málefni fyrirtækisins og stefnumótun, svo og að tryggja vandaða stjórnarhætti. Framkvæmdastjórar í árslok voru fimm.

Fjármálasvið. Framkvæmdastjóri fjármálasviðs er Rafnar Lárusson. Hlutverk sviðsins er að skapa grundvöll fyrir hagkvæmni í rekstri og stuðla að hámarksárangri hjá öllum einingum samstæðunnar.

Framkvæmdasvið. Framkvæmdastjóri framkvæmdasviðs er Gunnar Guðni Tómasson. Hlutverk sviðsins er að stýra virkjunarframkvæmdum Landsvirkjunar frá undirbúningi að fullbúinni virkjun. Sviðið vaktar kostnað, gæði og framvindu verks og tryggir að framkvæmdum sé skilað tilbúnum til rekstrar í samræmi við forsendur, áætlanir og þarfir fyrirtækisins.

Markaðs- og viðskiptaþróunarsvið. Framkvæmdastjóri markaðs- og viðskiptaþróunarsviðs er Björgvin S. Sigurðsson. Hlutverk sviðsins er að hámarka tekjur félagsins með greiningu nýrra viðskiptatækifæra, vöruþróun, kynningu og sölu á vörum og þjónustu, gerð samninga og eftirfylgni þeirra.

Orkusvið. Framkvæmdastjóri orkusviðs er Einar Mathiesen. Hlutverk sviðsins er að stunda skilvirka orkuvinnslu og að hámarka afköst vinnslukerfis Landsvirkjunar. Sviðinu ber að tryggja að raforkuvinnsla og afhending uppfylli gerða samninga við viðskiptavini.

Þróunarsvið. Framkvæmdastjóri þróunarsviðs er Óli Grétar Blöndal Sveinsson. Hlutverk sviðsins er undirbúningur virkjunarkosta, ýmsar rannsóknir og eftirlit vegna virkjana í rekstri. Sviðið skal tryggja hagkvæma útfærslu á virkjunarkostum, auka sveigjanleika í orkuvinnslu, sjá um nýsköpun í orkuvinnslu og hafa langtímayfirsýn yfir orkuforða.